

ΕΤΟΣ 64ον

11 Δεκεμβρίου 2016

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 50 (3315)

ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ή έποχή μας, αν και διεκδικεῖ τήν κατοχύρωσην όρων ἐλευθερίας καί δυνατότητας ἐπιλογῶν, χαρακτηρίζεται ἀπό στυγνό πειθαναγκασμό καί χειραγώγησην. Παρ' ὅλους δέ τούς σχετικούς ἀγῶνες ποιητῶν, μάλισταν ἀποτυχάνει τό δράμα τῆς ἐλευθερίας καί κυριαρχεῖ ἡ πραγματικότητα τοῦ ἔξαναγκασμοῦ. Στό δύναμα ιδεῶν, εὐγενῶν σκοπῶν, ἀκόμη καί θρησκειῶν, προκαλεῖται ὑποχρεωτικότητα καί ἀσκεῖται ποικιλότροπη βία, εἴτε ἀπό φορεῖς τῆς ἔξουσίας πού ἐπικαλοῦνται βάσιμα ἡ καταχρηστικά τήν πρός τοῦτο ἀρμοδιότητά τους, εἴτε ἀπό φορεῖς πού διεκδικοῦν τήν ἔξουσία καί ἐπικαλοῦνται τό πρός τοῦτο δικαίωμά τους, εἴτε ἀπό ὄμάδες πού ἀντιστρατεύονται τήν ὅποιας μορφῆς ἔξουσία, ἀλλά ἐπικαλοῦνται τήν ἀνάγκη σύγκρουσης μαζί της γιά νά δικαιολογήσουν τίς ἐνέργειές τους. "Ομως καί πέραν τῆς ἔξουσίας, ἀπό τό χρηματοοικονομικό πεδίο ἐκπηγάζει καταναγκασμός καί ὑποδούλωση, μέ κυρίαρχο πρόταγμα τήν ὑποταγή τῶν πάντων στήν παραγωγή κερδῶν, δικαίωμα καί πρόσβαση στά ὅποια δέν ἔχουν ὅλοι μέ κριτήρια δικαιοσύνης καί ἡθικῆς, ἀλλά μέ ὄρους ζούγκλας. Καί στόν ιδεολογικό στίβο ὅμως, ἡ ιδεοληψία καί ἡ πεισματική ἐμμονή σέ θεωρήσεις καί πιστεύματα, ὁ ἐγκριθισμός σέ ἀνεδαφικές ἢ οὐτοπικές ιδέες, οἱ ἀγκυρώσεις τῆς ήμιμάθειας καί τῆς στρατευμένης ἐκπαίδευσης, δέν προκαλοῦν καί δέν καλλιεργοῦν τίποτε ἄλλο παρά ἀντιπαλότητες, πού δέν ἔξεπλισσονται σέ διάλογο, ἀλλά σέ ποιητικές κοινωνικές πολώσεις, οἱ ὅποιες μέ τή σειρά τους συνεπιφέρουν συγκρούσεις μέ κύρια διεκδίκηση τήν ἐπιβολή καί τήν κυριαρχία, ἀποκλείοντας στόν ὅποιον ἄλλο τή δυνατότητα ὑπαρξης.

Όφείλουμε ἐδῶ νά κάνουμε εἰδικό λόγο γιά τίς θρησκείες, μιᾶς πού ἀπό ὄρισμένα κέντρα ἐντέχνως καλλιεργεῖται ἡ ἀντίθηψη ὅτι ἔχουν τόν πρῶτο λόγο στόν πειθαναγκασμό καί τήν ἐπιβολή. Όφείλουμε νά ξεκαθαρίσουμε ὅτι στό δύναμα τοῦ ὅποιου θεοῦ ἔχουν διαπραχθεῖ φρικτά ἐγκλήματα, γιά τά ὅποια ὅμως, ύπευθυνοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι, συνήθως ὥχι οἱ πραγματικά πιστοί, ἀλλά ὅσοι ἐκμεταλλεύομενοι τό θρησκευτικό συναίσθημα πρός ἴδιον ὅφελος, ἐπι-

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιδ' 16-24, Ματθ. κβ' 14)

Πολλοί οι καλεσμένοι, λίγοι δημοσιεύοι εἰκλεκτοί

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταῦτην· Ἀνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς· καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· ἔρχεσθε, ὅτι ἡδη ἔτοιμα ἔστι πάντα. Καὶ ἦρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραστεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἀγορὸν ἡγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἔξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτὸν ἔρωτῶ σε, ἔχε με παρηγγείλειν. Καὶ ἔτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἔρωτῶ σε, ἔχε με παρηγγείλειν. Καὶ ἔτερος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἔλθεῖν. Καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὁργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης, εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ δύμας τῆς πόλεως, καὶ τὸν πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλούς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὥδε. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἔστι. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδούς καὶ φραγμούς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γάρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γενέσεται μου τοῦ δείπνου. Πολλοί γάρ εἰσι κλητοί, ὄλιγοι δὲ ἐκλεκτοί.

διώκουν ἐπιμελῶς ἐγκοσμιοκρατικούς στόχους καὶ σκοπούς μέν ὅχημα τὴν ἰδεοιλογικοποίησην τῆς ὅποιας πίστης. Ὁφείλουμε νά τονίσουμε ὅτι σέ καμιά θρησκεία ὁ ἔξαναγκασμός δέν ἀποτελεῖ μέσο διάδοσης, ἀφοῦ ἀκόμη καὶ γιά το Ἰσλάμ, ὁ ιερός πόλεμος (τζιχάντ) δέν εἶναι ἐναπό τούς πέντε ύποχρεωτικούς πυλῶνες τῆς ζωῆς τοῦ μουσουλμάνου, πογίζεται μάλιτον ὡς ἔξαίρεσην.

Ἡ προτροπή «ἀνάγκασον»

Κι δημοσιεύοντας, στό Εὐαγγέλιο ύπάρχει ἡ προτροπή «ἀνάγκασον». Τό διαβάζουμε στή σημερινή περικοπή, ἡ οποία πραγματεύεται τήν παραβολήν τοῦ μεγάλου δείπνου. Στήν ἀρχή τῆς παραβολῆς περιγράφεται ἡ προσβλητική γιά τόν οἰκοδεσπότην ἀπόρριψη τῆς πρόσκλησής του ἀπό ὅσους κατ' ἀρχήν θεώρησε ὡς ἐπιφανέστερους, ἀξιους νά κληθοῦν. Τό πνίγμό τους δημοσιεύεται, ἀπό βιοτικές μέριμνες δέν τούς ἐπέτρεψε ν' ἀξιολογήσουν σωστά τήν πρόσκλησην καὶ φθάνουν νά γυρίσουν τήν πλάτη σ' ἐκείνον πού σκοπεύει νά τούς προσφέρει ὅχι ἀπλῶς ἀκόμη μία χάρη, ἀλλια τή μόνη σωστική καὶ ἀγιαστική εὐεργεσία.

Πῶς ἀντιδρᾶ ὁ οἰκοδεσπότης στήν ἀπόρριψη τῆς πρόσκλησής του; Τονίζει τό Εὐαγγέλιο ὅτι ὄργίζεται γιά νά ύπογραμμίσει τήν εὐθύνην ὅποιου ἀπορρίπτει τήν πρόσκλησην πού τοῦ ἀπευθύνει ὁ Ἀγιος Θεός καὶ μάλιστα κατά προτεραιότητα. Στή συνέχεια δίνει νέα ἐντολή στούς ἀνθρώπους του νά ξεχυθοῦν στή πλατείες καὶ τίς ὁδούς καὶ νά μαζέψουν ὅσους ύπάρχουν ἐκεῖ ὡς περιφρονημένοι, τούς φτωχούς, τούς ἀνάπηρους, τούς ἄρρωστους καὶ τυφλούς γιά νά προ-

Μετάφραση της Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπε ὁ Κύριος τὸν ἔξης παραβολὴν, «Κάποιος ἔθελε νά παραθέσῃ μεγάλο δεῖπνον καὶ ἐκάλεσε πολλούς. Καί ἔστειλε τὸν δοῦλον του κατά τὸν ὥραν τοῦ δείπνου νά πῃ εἰς τοὺς καλεσμένους, “Ἐλατε, διότι ὅλα εἶναι πιά ἔτοιμα”. Ἀλλ’ ἄρχισαν διά μιᾶς ὅλοι νά δικαιολογοῦνται. Ὁ πρῶτος τοῦ εἶπε, “Ἄγόρασα κάποιο χωράφι καὶ πρέπει νά πάω νά τὸ ιδῶ· σέ παρακαλῶ, θεώρησέ με δικαιολογημένον”. Ἀλλος εἶπε, “Ἄγόρασα πέντε ζευγάρια βώδια καὶ πηγαίνω νά τὰ δοκιμάσω· σέ παρακαλῶ, θεώρησέ με δικαιολογημένον”. Ἀλλος εἶπε, “Ἐνυμφεύθηκα γυναῖκα καὶ γι’ αὐτό δέν μπορῶ νά ἔλθω”. Καί ἦλθε ὁ δοῦλος καὶ τά εἶπε αὐτά εἰς τὸν κύριόν του. Τότε ὡρίγισθηκε ὁ οἰκοδεσπότης καὶ εἶπε εἰς τὸν δοῦλον του, “Ἐβγα γρήγορα στίς πλατεῖες καὶ τοὺς δρόμους τῆς πόλεως καὶ φέρε ἐδῶ τοὺς πτωχούς καὶ ἀναπόρους καὶ χωλούς καὶ τυφλούς”. Καὶ εἶπε ὁ δοῦλος, “Κύριε, ἔγινε ἑκεῖνο πού διέταξες καὶ ὑπάρχει ἀκόμη χῶρος”. Καὶ εἶπε ὁ κύριος εἰς τὸν δοῦλον, “Ἐβγα εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τοὺς περιφραγμένους τόπους καὶ ἀνάγκασέ τους νά μπουν, διά νά γεμίσῃ τό σπίτι μου. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι κανείς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, πού εἴχαν προσκληθῆ, δέν θά γευθῇ τό δεῖπνον μου”. Πολλοί εἶναι οἱ καλεσμένοι, ὀλίγοι δῆμοι εἶναι οἱ ἐκλεκτοί».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,
Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

σελήθουν στό σπουδαῖο δεῖπνο καὶ νά ἀπολαύσουν ὅ,τι οἱ ἄλλοι δέν μπόρεσαν νά ἀξιολογήσουν ώς ἀνώτερο καὶ σωτήριο. Κι ὅταν ὀλοκληρώνεται κι αὐτή ἡ διαδικασία καὶ διαπιστώνεται ὅτι ἀκόμη ύπάρχει χῶρος στό στρωμένο τραπέζη, πάλι ὁ οἰκοδεσπότης δίνει ἐντολή σ’ ἔναν ἀπό τοὺς ὑπορέτες του νά βγει στά πλέον ἀπόμερα σοκάκια, στούς πιό ξεχασμένους καὶ περιθωριοποιημένους ἀνθρώπους καὶ αὐτούς ν’ ἀναγκάσει νά εἰσέλθουν στό σπίτι τοῦ κυρίου του καὶ ν’ ἀπολαύσουν τό πλούσιο δεῖπνο.

Τί νόημα ἔχει στή συνάφεια τοῦ κειμένου αὐτό τό «ἀνάγκασον»; Ὡς καλύτερα, ἔνας ἀνθρωπός μόνος του πῶς θά μποροῦσε ν’ «ἀναγκάσει» ὅλους αὐτούς πού προσκαλεῖ ὁ κύριός του; Καί πῶς συνδέεται τό «ἀνάγκασον» μέ τό «μέγα δεῖπνο»; Εἶναι προφανές ὅτι τό «ἀνάγκασον» ἐδῶ σημαίνει τό νά πιέσει ὁ ἔνας καὶ μόνος ύπορέτης ὅλους ἐκείνους τούς προσκεκλημένους πού εἴτε ἀπό αὐτοσυνειδοσία γιά τήν κατάστασή τους, εἴτε ἀπό φυσική συστολή, θά δίσταζαν ν’ ἀνταποκριθοῦν στήν πρόσκλησην. Πῶς ἔνας φτωχός, ἔνας περιθωριοποιημένος, ἔνας ἀνάπηρος ἢ ἔνας φοβισμένος ἀνθρωπός νά πιστέψει ὅτι ύπάρχει μιά πρόσκληση γι’ αὐτόν, ἐκεῖ πού οὕτε ἔχει ὀνειρευθεῖ ποτέ ὅτι θά μποροῦσε νά βρεθεῖ. Ὡραία, καλεῖται ὁ ύπορέτης ἐκεῖνος νά πιέσει πείθοντας, ὥστε νά ξεπερασθεῖ ὁ φόβος, ἡ δειλία, ἡ ἐπιφυλακτικότητα. Δέν ἀμνηστεύονται οἱ θροσκευτικές διώξεις, ἀλλά κατοχυρώνεται ἡ παρακλητική πειθώ ώς μεθοδολογία ιεραποστολῆς. →

11 Δεκεμβρίου 2016: ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ

«Τῶν ἀγίων Προπατόρων». Διανήλ δοίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου († 980).

Τ'Ηχος: πλ. δ΄ – Εωθινόν: Γ΄ – Απόστολος: Κολ. γ΄ 4-11 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιδ΄ 16-24, Ματθ. κβ΄ 14.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 18 Δεκεμβρίου, πρό της Χριστοῦ Γεννήσεως.

Απόστολος: Εβρ. ια΄ 9-10, 32-40 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. α΄ 1-25.

→ Φιλότιμο

Κι ἐμᾶς σήμερα ἔτσι μᾶς χειρίζεται ἡ Ἐκκλησία μας. Δέν μᾶς χειραγωγεῖ, οὕτε μᾶς πειθαναγκάζει. Πῶς θά μποροῦσε ἄλλωστε, σέ περιβάλλον κοσμικό, ὃπου καί ἡ ἀπλή ἀναφορά θεμάτων πίστης συνεπιφέρει στήν καλύτερη περίπτωση εἰρωνικά μειδιάματα, ἀν δχι καί προσβλητικές ἀναφορές; Ἀλλά καί στο παρελθόν, ὅταν θεωροῦνταν «κρατοῦσα» ἡ Ἐκκλησία μας, πότε ὑποχρέωσε; Πότε δέσμευσε; Πότε ἔξανάγκασε; Μέ ὅπλα τό κίρυγμα καί τίνι προσευχή ἡ Ἐκκλησία δέεται νά μᾶς φωτίσει τό Πανάγιο Πνεῦμα, ὥστε νά ἐγκολπωθοῦμε τίνι ἀλήθεια καί νά ζήσουμε σύμφωνα μέ αὐτή.

Κι ὅμως, ὑπάρχουν στήν πίστη μας στοιχεῖα, τά ὄποια θά μποροῦσε νά θεωρθεῖ ὅτι μᾶς «πιέζουν» σέ μιά συνειδητή πνευματική πορεία. «Οταν ἀναμοιγίστει κανείς τή λιτρωτική θυσία τοῦ Κυρίου, τόν ἐκούσιο θάνατό του, τό ὕψος τοῦ Σταυροῦ, πῶς μπορεῖ νά μείνει ἀσυγκίνητος καί νά μή φιλοτιμηθεῖ ν΄ ἀνταποκριθεῖ σέ αὐτή τήν εὐεργεσία; » Οταν μετεπήσει κανείς τούς βίους τῶν Ἀγίων καί δεῖ τούς ποταμούς αἰμάτων τῶν μαρτύρων μας καί τούς κόπους τῶν ἀσκητῶν μας, πῶς μπορεῖ νά μή θαυμάσει καί νά μή ζημιέψει φιλοτιμούμενος σέ κάτι νά τούς μοιάσει; «Οταν ἐντρυφήσει κανείς στόν πλοῦτο τῶν κειμένων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας καί στήν Ἱερά Παράδοση πού αύτά ἐπιστρέζουν, πῶς νά μήν ποθήσει φιλοτιμούμενος νά ἐμβαπτισθεῖ σέ αὐτά γιά νά ἀναγεννηθεῖ «ἐξ ὕδατος καί Πνεύματος»;

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἔρει νά μᾶς κυνηγᾶ καί νά μᾶς αἰχμαλωτίζει, ὅχι σέ δίκτυα βίας καί ψυχαναγκασμοῦ, ἀλλά σέ περιβάλλον ἐλευθερίας κεντρίζοντάς μας στό φιλότιμο, ἐνισχύοντας τή φωνή τῆς συνείδοσής μας, χαρίζοντας βιώματα ἄγια καί μοναδικά. Τό πόσο δεχόμαστε ν΄ ἀνταποκριθοῦμε σέ ὅπ’ αύτά, ἀναδεικνύει καί τί εἴδους ἀνθρωποι τελικά είμαστε.

’Αρχιμ. Ι. Ν.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κέρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ι. Ναό Ἀγίας Ειρήνης (δδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Εσπερινοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαίο φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ιασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Υπό τῶν Ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

‘Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ’ δύο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr